ПРЕДСЈЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

СРПСКИ ЧЛАН ПРЕДСЈЕДНИШТВА БИХ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- **КЛУБ ПОСЛАНИКА СНСД**
- **КЛУБ ПОСЛАНИКА СП**
- **КЛУБ ПОСЛАНИКА ДЕМОС**
- **КЛУБ ПОСЛАНИКА УС**
- **КЛУБ ПОСЛАНИКА НПС**
- **ПОСЛАНИЧКА ГРУПА НДП**

ИНФОРМАЦИЈА О ПРЕНОСУ НАДЛЕЖНОСТИ СА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ НА НИВО БИХ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ И БЕЗБЈЕДНОСТИ

Бања Лука, октобар 2021. године

УВОД

Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Дејтонски мировни споразум) парафиран је 21. новембра 1995. године у Дејтону и потписан 14. децембра 1995. године у Паризу.

Дејтонски мировни споразум садржи 11 анекса, од којих Анекс 4 представља Устав БиХ. Уставом БиХ децидно је прописана подјела надлежности између БиХ и ентитета. Конкретно, у члану III/1. Устава БиХ који се односи на надлежности институција Босне и Херцеговине, таксативно су наведене надлежности БиХ, и то:

1. Спољна политика;
2. Спољнотрговинска политика;
3. Царинска политика;
4. Монетарна политика;
5. Финансирање институција и међународних обавеза БиХ;
6. Политика и регулисање питања имиграције, избјеглица и азила;
7. Спровођење међународних и међуентитетских кривичноправних прописа, укључујући и односе са Интерполом;
8. Успостављање и функционисање заједничких и међународних комуникацијских средстава;
9. Регулисање међуентитетског транспорта;
10. Контрола ваздушног саобраћаја.

Институције, органи и организације настале на основу Устава БиХ су:

- Парламентарна скупштина БиХ (Дом народа и Представнички дом),
- Предсједништво БиХ,
- Уставни суд БиХ,
- Савјет за људска права[1],
- Централна банка БиХ,
- Савјет министара[2] (Министарство спољне трговине и економских односа, Министарство спољних послова и Министарство цивилних послова и комуникација),

[1] Настао у складу са чланом 7. Анекса А VI Дејтонског мировног споразума

[2] У складу са уставним надлежностима институција БиХ, Парламентарна скупштина БиХ је 02.12.1997. године усвојила Закон о Савјету министара БиХ и министарствима БиХ („Службени гласник БиХ“, број 4/97). Овим законом су уређене организација и одговорности Савјета министара БиХ и министарстава БиХ

- Стални комитет за војна питања.

Чланом III/3. а) Устава БиХ прописано је да све функције и овлашћења која нису Уставом БиХ изричито дата институцијама БиХ припадају ентитетима. Дакле, евидентно је да су све надлежности, осим претходно наведених надлежности из члана III/1. Устава БиХ, у надлежности ентитета, па самим тим и одбрана и безбједност. У складу с тим, ове области су биле уставне категорије у Републици Српској све до преноса надлежности на ниво БиХ.

У члану III/5.а) регулисане су и „додатне надлежности“ у смислу да БиХ може преузети надлежности ентитета у оним стварима у којима се о томе постигне сагласност ентитета, стварима које су предвиђене у анексима 5-8 Дејтонског споразума или које су потребне за очување суверенитета, територијалног интегритета, политичке независности и међународног субјективитета БиХ. Такође, истом тачком дата је и могућност оснивања додатних институција за потребе вршења додатних надлежности.

Из претходне одредбе видљиво је да мора постојати договор ентитета те самим тим сва наметања од стране високог представника за БиХ с пуним правом могу се сматрати ништавим јер нису у складу с Уставом БиХ.

Истовремено, пренос надлежности значи и пренос суверенитета и уставом загарантованих права једног од ентитета, те се с пуним правом може сматрати да је надлежност привремено прененсена, с обзиром на то да исте никада нису уврштене у Устав БиХ.

Република Српска је 28. фебруара 1992. године, на основу Декларације о проглашењу Републике Српског Народа БиХ усвојила свој устав и конституисана је као држава српског народа. Потом је услиједио низ амандмана на првобитни текст устава[3] којим се вршило усклађивање са Дејтонским мировним споразумом те је Република Српска постала један од два ентитета са 49% територије.

Амандманом XXXII замијењен је члан 68. Устава Републике Српске који регулише искључиве надлежности Републке Српске. Данас поменути члан садржи 18 тачака, тј. области за које је искључиво надлежна Република Српска.

Не узимајући у обзир одредбе Устава БиХ, ни Устава Републике Српске, надлежности су са Републике Српске преношене на ниво БиХ, у протеклих 25 година, на неколико начина:

1. одлукама високог представника у БиХ,

и формирана три министарства и то: Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, Министарство спољних послова БиХ и Министарство цивилних послова и комуникација БиХ.

[3] Устав Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 21/92 – пречишћени текст, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11).

2. усвајањем законâ у Парламентарној скупштини БиХ и доношењем подзаконских аката Савјета министара и других органа на нивоу БиХ гдје не постоји изричита надлежност БиХ,

3. условљавањем и наметањем рјешења од стране међународних организација, органа Европске уније, као и другихактера међународне политике и

4. споразумом ентитета без претходних измјена и допуна Устава БиХ.

Народна скупштина Републике Српске је на седмој посебној сједници, одржаној 11. новембра 2019. године, усвојила *Информацију о неуставној трансформацији дејтонске структуре БиХ и утицају на положај и права Републике Српске*, као и закључке у вези наведене информације.

Влада Републике Српске је тим поводом донијела закључак којим је обавезала министарства да „изврше анализу и идентификују надлежности које су пренесене на ниво БиХ на неуставан начин или међуентитетским споразумом, као и да анализирају ефекте овако пренесених надлежности и рад институција и органа које су формиране услијед преноса надлежности, те да о истом сачине цјеловиту информацију коју ће потом доставити Министарству за европске интеграције и међународну сарадњу“.

ПРЕНОС НАДЛЕЖНОСТИ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ

Прије преноса надлежности у области одбране у Републици Српској примјењивани су Закон о одбрани („Службени гласник Републике Српске“, бр. 21/96, 46/01, 31/03, 33/04 и 40/04) и Закон о Војсци Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 31/96, 46/01, 31/03, 33/04, 40/04). Евидентно је да је Република Српска након потписивања Дејтонског мировног споразума и даље имала Министарство одбране и Војску Републике Српске, те да је ова питања рјешавала својим позитивноправним прописима, а што је и у складу са Уставом Босне и Херцеговине. Самим тим, све до преноса надлежности у области одбране на ниво БиХ постојале су Војска Републике Српске и Војска Федерације БиХ које су обављале своје уставне обавезе, ни на који начин не кршећи Устав БиХ ни Дејтонски мировни споразум. Потребно је нагласити да се ради о вишегодишњем периоду у којем је ова област била регулисана у складу са Дејтонским мировним споразумом.

Чланом V/5. а) Устава БиХ прописано је да „ниједан ентитет неће пријетити силом или користити силу против другог ентитета и ни под којим околностима неће оружане снаге једног ентитета ући на териотрију другог ентитета или на њој боравити без сагласности владе овог другог ентитета и Предсједништва Босне и Херцеговине“. Из ове одредбе Устава БиХ јасно произилази да је област одбране у искључивој надлежности ентитета.

Такође је Анексом 1-А Споразума о војним аспектима мировног рјешења, Дејтонског мировног споразума, прописано да је Република Српска страна потписница војног аспекта мировног рјешења Дејтонског мировног споразума.

Парламентарна скупштина БиХ је 2003. године усвојила Закон о одбрани БиХ („Службени гласник БиХ“, број 43/03). Двије године касније, Народна скупштина Републике Српске у августу 2005. године донијела је Одлуку у којој прихвата да се надлежности из области одбране Републике Српске пренесу на органе и институције БиХ. Потом је Народна скупштина усвојила Амандмане CXV-CXXI на Устав Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 117/05), као и Закон о престанку важења Закона о одбрани Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 117/05) и Закон о престанку важења Закона о војсци Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 117/05). На истој сједници Народне скупштине донесена је и Одлука о давању овлашћења („Службени гласник Републике Српске“, број 117/05), којом се предсједнику Владе Републике Српске даје овлашћење да са Владом Федерације БиХ потпише Споразум о преносу надлежности из области одбране на институције БиХ. Истовремено, 2005. године на нивоу БиХ ступа на снагу Закон о служби у Оружаним снагама БиХ и нови Закон о одбрани БиХ.

Потребно је нагласити да је Влада Републике Српске, након разматрања Информације Министарства одбране Републике Српске, о реформи у систему одбране БиХ и коначне верзије радног материјала Комисије за реформу у области одбране БиХ, донијела закључаке број 02/1-020-958/05 од 29.08.2005. године, којим се тачком 2. констатује „Влада Републике Српске, институционално, није била укључена у припрему коначних приједлога и изради нацрта Закона о одбрани и нацрта Закона о служби у оружаним снагама БиХ, који дефинишу реформу система одбране БиХ“.

На почетку процеса реформе одбране у БиХ, Република Српска се преко политичких субјеката званично залагала за политику демилитаризације БиХ, као постконфликтног друштва, а што нажалост није прихваћено од друге стране, Федерације БиХ и међународних учесника у процесу реформе.

Од разматраних позитивних ефеката реформе одбране, за Републику Српску није остварен нити један од очекиваних. На финансијском плану Република Српска није смањила издвајање за одбрану, нити је кроз овакав систем политика одбране Републике Српске побољшана. Такође, процеси у области политике одбране у БиХ су у супротности са политиком војне неутралности Републике Српске, а у складу са Резолуцијом о војној неутралности Народне скупштине Републике Срске.

Према томе, у оквиру преноса надлежности у области одбране донесени су сљедећи закони:

1. Закон о одбрани Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 88/05) и
2. Закон о служби у Оружаним снагама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12 и 41/16).

Народна скупштина Републике Српске донијела је сљедеће акте:

1. Закључци, број: 01-462/02, од 11.06.2002. године („Службени гласник Републике Српске“, број 32/02),
2. Закључци, број: 01-420/03, од 05.06.2003. године („Службени гласник Републике Српске“, број 49/03),
3. Закључак, број: 01-485/03, од 25.06.2003. године („Службени гласник Републике Српске“, број 56/03),
4. Закључак, број: 01-1001/03, од 05.11.2003. године („Службени гласник Републике Српске“, број 95/03),
5. Закључци, број: 01-160/05, од 18.03.2005. године („Службени гласник Републике Српске“, број 50/05),
6. Декларација о стратешким опредјељењима Републике Српске у систему одбране Босне и Херцеговине, број: 01-160/05, од 18.03.2005. године („Службени гласник Републике Српске“, број 63/05)
7. Одлука, број: 01-511/05, од 30.08.2005. године („Службени гласник Републике Српске“, број 82/05),

8. Закључци, број: 01-512/05, од 30.08.2005. године („Службени гласник Републике Српске“, број 82/05),
9. Препоруке за измјене и допуне у предложеном концепту реформе одбране, број: 01-513/05, од 30.08.2005. године („Службени гласник Републике Српске“, број 82/05),
10. Одлука о давању овлашћења, број: 01-824/05, од 28.12.2005. године („Службени гласник Републике Српске“, број 117/05).

ПРЕНОС НАДЛЕЖНОСТИ У ОБЛАСТИ БЕЗБЈЕДНОСТИ

На основу Одлуке високог представника Педија Ешдауна, 2002. године усвојен је нови закон о Савјету министара („Службени гласник БиХ“, број 38/02). Сходно новоусвојеном закону, формирано је ново министарство безбједности.

С обзиром на то да Устав БиХ није прописао надлежност Босне и Херцеговине у области безбједности, формирањем Министарства безбједности пренесен је дио надлежности ентитета. Такође, одлуком високог представника прекршен је Устав БиХ, с обзиром на то да одлука високог представника не представља основ за измјену Устава БиХ, односно Устав БиХ не познаје одлуке високог представника као један од начина ни за измјену Устава БиХ ни за пренос надлежности.

Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ

Прије преноса надлежности у области безбједности у Републици Српској је постојала Обавјештајно-безбједносна служба Републике Српске, формирана 1998. године Законом о Обавјештајно-безбједносној служби Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 21/98). Служба је преузела послове које је до тада обављао Ресор државне безбједности у складу са одредбама Закона о унутрашњим пословима.

У децембру 2003. године високи представник за БиХ Педи Ешдаун донио је Одлуку којом предлаже Закон о обавјештајно-безбједоносној агенцији БиХ Парламентарној скупштини БиХ („Службени гласник БиХ“, број 43/03). Поменути закон је усвојен на сједницама Представничког дома и Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, одржаним 22. марта 2004. године („Службени гласник БиХ“, број 12/04). У прелазним и завршним одредбама овог закона наведено је да се од 1. маја 2004. године стављају ван снаге ентитетски закони, односно Закон о обавјештајно-безбједоносној служби Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 21/98 и 17/99). На тај начин онемогућена је функционална заштита уставног поретка Републике Српске. Због наведеног, као и обавезе обавјештајне службе да врши безбједносну провјеру за сва лица која имају приступ повјерљивим подацима са ознаком „тајно“, капацитети ове Службе на заједничком нивоу значајно су умањени за њену основну намјену као што је

обавјештајни и контраобавјештајни рад, борба против тероризма и организованог криминала.

Током свог досадашњег рада, Обавјештајно-безбједносна агенција БиХ у више наврата кршила је Устав и позитивноправне прописе, посебно у смислу прекорачења овлашћења, незаконитог прислушкивања, кадровских рјешења, нарочито злоупотребе приликом провјере лица која имају приступ тајним подацима и друго. Потребно је напоменути да је и неке од одредби Закона о ОБА БиХ Уставни суд БиХ прогласио неуставним.

У Уставу Републике Српске, односно члану 68. тачка 2), област безбједности је у искључивој надлежности Републике Српске из чега произилази право Републике Српске да формира своју обавјештајно-безбједносну службу.

У оквиру преноса надлежности у области безбједности, конкретно формирање Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ, донесен је Закон о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 12/04, 20/04, 32/07, 56/06 и 12/09).

Државна агенција за истраге и заштиту - SIPA

Агенција за информације и заштиту Босне и Херцеговине основана је Законом о Агенцији за информације и заштиту Босне и Херцеговине („Службени гласнк БиХ“, број 15/02) који је Парламентарна скупштина БиХ усвојила 2002. године.

Законом о државној агенцији за истраге и заштиту („Службени гласнк БиХ“, бр. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 и 40/12) успостављена је нова управна организација у саставу Министарства безбједности и то Државна агенција за истраге и заштиту (у даљем тексту: *SIPA*) која је преузела надлежности Агенције за информације и заштиту БиХ. Надлежност и овлашћења, као и организациона структура *SIPA*-е знатно су проширене усвајањем предметног закона са припадајућим сетом законâ о полицијским службеницима БиХ, заштити свједока, спречавању прања новца, итд.

На *SIPA*-у су пренесена овлашћења контроле производње и трговине наркотицима, међународног и домаћег тероризма, недозвољене трговине нуклеарним материјама, недозвољене трговине хемијско-биолошким оружјем, међународног организованог криминала и кривичних дјела кажњивих по међународном ратном и хуманитарном праву.

Са овом законском регулативом и преносом надлежности на *SIPA*-у, нарушава се уставна позиција Републике Српске на начин да је Министарство унутрашњих послова Републике Српске стављено у позицију помоћног извршног органа *SIPA*-е, а у неким ситуацијама Министарство унутрашњих послова Републике Српске није ни обавјештавано о активностима *SIPA*-е на територији Републике Српске. Најбољи примјер за то је да је *SIPA,* без знања Министарства унутрашњих послова Републике

Српске, на територији Републике Српске проводила активности по наредбама Тужилаштва БиХ у предметима ратних злочина.

Додатни проблем који се јавља приликом преноса надлежности и формирања агенција на заједничком нивоу је нарушавање интегритета базâ података, с обзиром на то да се поједине евиденције морају водити по мјесној надлежности. Подношење пријава од стране *SIPA*-е, Граничне полиције, Управе за индиректно опорезивање увијек би се морало везати за надлежне општине на којој је дјело почињено, што подразумијева да ове агенције након подношења кривичне пријаве податке о томе доставе надлежној општинској полицијској станици што сада није случај, чиме су подаци о појединим лицима у базама непотпуне. Ово је посебно опасно када се ради о подацима о лицима која су починила тешка кривична дјела из области тероризма, организованог криминала, сајбер криминала и ратних злочина.

Усвајањем Закона о спречавању прања новца („Службени гласник Бих", број 29/04**)** 2004. године престао је важити Закон о спречавању прања новца у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске", број 52/01), чиме је укинуто Одјељење за спречавање прања новца које се налазило у саставу Министарства финансија Републике Српске и основано Финансијско обавјештајно одјељење (ФОО) у саставу *SIPA*-е. Овим преносом надлежности, институције и пословни субјекти из Републике Српске су доведени у позицију да извјештавају *SIPA*-у о сумњивим трансакцијама, а те информације се не обрађују на правилан начин и не достављају мјесно и стварно надлежним истражним тијелима у потребној мјери, чиме су знатно отежане истраге. Такође истичемо да је у европским и свјетским оквирима врло ријетко да се ФОО налази у оквиру полицијског тијела, а и гдје је то случај, те државе нису повољно оцијењене од стране евалуатора Монивала или ФАТФ-а.

Канцеларија за сарадњу са Интерполом је у саставу Министарства безбједности јер Интерпол, као међународна полицијска асоцијација за размјену одговарајућих информација са сједиштем у Лиону, по принципу удруживања, организује националне бирое на нивоу држава. Такав биро за БиХ је након рата организован у Сарајеву у Министарству цивилних послова, а касније у саставу Министарства безбједности.

Међутим, Законом о измјенама и допунама Закона о министарствима и другим органима управе БиХ („Службени гласник БиХ", број 35/09), дефинисано је да Канцеларија за сарадњу са ИНТЕРПОЛОМ „прелази у Дирекцију за координацију полицијских тијела БиХ, као Сектор за међународну оперативну полицијску сарадњу са ИНТЕРПОЛОМ, ЕУРОПОЛОМ, СЕЦИ ЦЕНТРОМ и другим међународним организацијама у складу са важећим споразумима".

На овај начин дошло је до додатног преноса надлежности у области безбједности, односно проширења надлежности Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ (у даљем тексту: ДКПТ) у односу на надлежности прописане Законом о дирекцији за

координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ („Службени гласник БиХ“, број 36/08).

Процес реформе полиције који је трајао од 2004-2007. године за резултат је имао доношење поменутог закона о ДКПТ и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ. На основу овог закона успостављене су сљедеће управне организације:

- Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ;

- Агенција за форензичка испитивања и вјештачења;

- Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова и

- Агенција за полицијску подршку.

Од њиховог оснивања до данас врши се константно проширивање њихових надлежности као „државних“ агенција на штету Министарства унутрашњих послова Републике Српске. Због тога, међународне институције тим агенцијама придају огроман значај у земљи и иностранству.

Формирањем ДКПТ значајно је промјењено мјесто и улога *NCB Interpol-а* Сарајево које је практично од самосталног органа Савјета министара (која је суштински представљала заједничку контакт тачку криминалистичких, полицијских органа у БиХ и *Interpol*-а) претворена у унутрашњу организациону јединицу ДКПТ. На овај начин у потпуности је пренесена надлежност на агенцију БиХ која законом није дефинисана као полицијско тијело, у свом саставу нема криминалистичку полицију, нити се у законодавству БиХ води као орган гоњења.

ДКПТ врши константно проширивање својих надлежности, најчешће кроз измјене својих подзаконских аката или кроз дјеловање у одређеним областима позивајући се на својевољно тумачење Закона о ДКПТ. Примјери таквог дјеловања су: координација међународних оперативних акција, увезивање оперативних система везе других полицијских органа и успостављање централизованог дежурног оперативног центра, формирање базе међународних потрага за лицима чиме постају власници прве оперативне базе података, увезивање са *Interpol*-овом базом података о илегалном оружју, тзв. *i-arms*, успостављање контакт тачке за размјену оперативних података у вези са фудбалским утакмицама, обједињавање билтена дневних догађаја у надлежности других полицијских органа, формирање тзв. Јединице за подршку, вршење снајперских обука и обука у области јавног реда и мира и контроле маса, упућивање својих полицијских службеника на рад у Хрватску у туристичкој сезони, итд.

Министарство унутрашњих послова Републике Српске се званичним дописима и константним реаговањем успротивило спровођењу ових активности од стране ДКПТ БиХ позивајући се на уставне и законске надлежности, међутим ДКПТ константно проширује своје дјеловање што директно умањује надлежност Министарства унутрашњих послова Републике Српске, посебно у пословима међународне полицијске сарадње.

Поред наведеног, пренос надлежности се врши и кроз закључивање међународних споразума без консултација са надлежним институцијама Републике Српске, а што је у складу са Законом о поступку закључивања и извршавања међународних уговора („Службени гласник БиХ“, бр. 29/00 и 32/13) обавезна процедура. Министарство безбједности је без консултација са надлежним институцијама са ентитетског нивоа потписало и упутило у процедуру ратификације, Протокол о прекограничном надзору између Савјета министара и Владе Црне Горе, гдје је као надлежни орган за спровођење истог предвиђена ДКПТ. С обзиром да ДКПТ нема законска овлашћења за обављање послова која су предмет Протокола, Министарство унутрашњих послова Републике Српске оспорило је усвајање Протокола, јер би се истим извршио директан пренос надлежности са Министарства унутрашњих послова Републике Српске на ниво заједничких органа БиХ. На оспорени протокол Парламентарна скупштина БиХ дала је сагласност за ратификацију након чега је Предсједништво БиХ ратификовало исти, те је тако имплементиран у правни поредак БиХ, а самим тим и извршен пренос дијела уставних и законских надлежности Републике Српске на ниво заједничких институција.

Постоји читав низ потписаних/ратификованих међународних споразума о полицијској сарадњи којим је неукључивањем Министарства унутрашњих послова Републике Српске у органе надлежне за имплементацију извршен пренос надлежности Министарства унутрашњих послова Републике Српске на ниво заједничких институција.

Исто тако, контрола кретања и боравка странаца пренесена је у надлежност Министарства цивилних послова (сада Министарства безбједности) усвајањем Закона о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 29/03 и 4/04). С тим у вези је настала и Служба за послове са странцима као управна организација у саставу Министарства безбједности и то Законом о служби за послове са странцима („Службени гласник БиХ“, бр. 54/05 и 36/08), с оперативном самосталношћу за вођење послова и рјешавања питања из своје надлежности. Служба је основана ради обављања административно-управних и инспекцијских послова прописаних наметнутим Законом о кретању и боравку странаца и азилу.

Иако је Закон о кретању и боравку странаца и азилу усвојен 2003. године организационе јединице Министарства унутрашњих послова Републике Српске за странце све до краја 2006. године нису биле „припојене“ Министарству безбједности из разлога што средства за њихово финансирање нису била обезбијеђена. Током 2007. године, област контроле кретања и боравка странаца, пријаве и одобравања сталних и привремених боравака страних држављана, отказивања боравака, те предузимање других законских мјера према странцима са Министарства унутрашњих послова Републике Српске прешла су у надлежност Министарства безбједности, тј. Службу за странце, која је преузела раднике Министарства унутрашњих послова Републике Српске који су радили на тим пословима.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Међусобна права и обавезе ентитета уређени су Дејтонским мировним споразумом, укључујући и Устав БиХ. Споразуми које у складу са Уставом БиХ закључе два ентитета, сами по себи, не представљају амандмане на Устав БиХ нити га могу мијењати или допуњавати.

Уставни суд БиХ је својом одлуком, број: У 17/05, од 24. маја 2006. године, исправно утврдио да међуентитетски споразуми нису дио Устава БиХ те да суд нема надлежност да утврђује да ли је оспорени акт супротан Уставу БиХ. Имајући то у виду, Уставни суд напомиње да је „надлежан вршити оцјену уставности и законитости оспрених законских одредби искључиво у односу на одредбе Устава БиХ и Европске конвенције о заштити људских права, а не у односу на одредбе споразума који не представља дио Устава БиХ.“

Босна и Херцеговина нема уставно дефинисано државно-правно уређење и има врло ограничене и стриктно одређене надлежности прописане чланом III/1. Устава БиХ, док је чланом III/3. а) прописано да све владине функције и овлашћења који нису Уставом БиХ изричито повјерена институцијама БиХ припадају ентитетима.

Такође, чланом 3. Устава Републике Српске је прописано да „Републици припадају све државне функције и надлежности, осим оних које су Уставом Босне и Херцеговине изричито пренесене на њене институције“.

Треба нагласити и то да је чланом V/5. а) Устава БиХ прописано да „ниједан ентитет неће пријетити силом или користити силу против другог ентитета и ни под којим околностима неће оружане снаге једног ентитета ући на териотрију другог ентитета или на њој боравити без сагласности владе овог другог ентитета и Предсједништва Босне и Херцеговине“, из чега јасно произилази да је област одбране у искључивој надлежности ентитета.

Такође је Анексом 1-А Споразума о војним аспектима мировног рјешења, Дејтонског мировног споразума, прописано да је Република Српска страна потписница војног аспекта мировног рјешења Дејтонског мировног споразума.

Имајући у виду претходно наведено, Споразумом између Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске о преносу надлежности у области одбране нису трајно пренесене надлежности из ове области на ниво БиХ јер им нису претходиле измјене и допуне Устава БиХ да би се створио уставни основ који одређује члан III/ 3. а) Устава БиХ. Такође, треба нагласити да није било ни накнадних уставних промјена па су те надлежности самим тим неуставне и привремене због чега се и ставља ван снаге Одлука којом се прихвата да се надлежности из области одбране Републике Српске пренесу на заједничке органе и институције Босне и Херцеговине.

Такође, из истог разлога, ни доношењем закона од стране Парламентарне скупштине БиХ у области безбједности без измјена Устава БиХ није могло доћи до трајног преноса надлежности са ентитета на ниво БиХ. Чланом 68. тачка 2) Устава Републике Српске

област безбједности је у надлежности Републике Српске. Тумачењем овог члана, евидентно је да је уређивање области безбједности уставна категорија прописана Уставом Републике Српске.

У циљу стриктног поштовања Дејтонског мировног споразума и досљедне примјене члана III/ 3. а) Устава БиХ, који недвосмислено прописује да ће се ентитети у потпуности придржавати Устава БиХ, подразумијева се право Народне скупштине и Владе Републике Српске да обуставе примјену било ког акта, мјере или активности органа и институција на нивоу БиХ, а који немају основ у Уставу БиХ и нису изричито Уставом БиХ утврђени као надлежности органа на нивоу БиХ.

ПРИЈЕДЛОГ ЗАКЉУЧАКА

ПРЕДСЈЕДНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

СРПСКИ ЧЛАН ПРЕДСЈЕДНИШТВА БИХ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- **КЛУБ ПОСЛАНИКА СНСД**
- **КЛУБ ПОСЛАНИКА СП**
- **КЛУБ ПОСЛАНИКА ДЕМОС**
- **КЛУБ ПОСЛАНИКА УС**
- **КЛУБ ПОСЛАНИКА НПС**
- **ПОСЛАНИЧКА ГРУПА НДП**

З А К Љ У Ч Ц И

у вези Информације о преносу надлежности са Републике Српске на ниво БиХ у области одбране и безбједности

1. Народна скупштина Републике Српске усваја Информацију о преносу надлежности са Републике Српске на ниво БиХ у области одбране и безбједности.

2. Народна скупштина Републике Српске повлачи сагласност на Одлуку, број 01-511/05 од 30. августа 2005. године *(„Службени гласник Републике Српске“, број 82/05)* и Одлуку о давању овлашћења Влади Републике Српске да потпише Споразум о преносу надлежности из области одбране на институције БиХ са Владом Федерације БиХ, број 01-824/05 од 28.12.2005. године *(„Службени гласник Републике Српске“, број 117/05).*

3. Народна скупштина Републике Српске задужује Владу Републике Српске да повуче сагласност на Споразум о преносу надлежности из области одбране на институције БиХ потписан са Владом Федерације БиХ.

4. Народна скупштина Републике Српске задужује Владу Републике Српске да у року до шест мјесеци упути на разматрање и усвајање у Народну скупштину Републике Српске законе из области одбране и безбједности.

5. Закон о одбрани Босне и Херцеговине, Закон о служби у Оружаним снагама Босне и Херцеговине, Закон о обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине и Закон о државној агенцији за истраге и заштиту Босне и Херцеговине неће се примјењивати на територији Републике Српске од дана ступања на снагу законе из области одбране и безбједности.

6. Ови закључци ступају на снагу **наредног дана од дана доношења**.